نمره ۱۹۸ ایکنجی دوره

۳شنبه ۲۴ اردیبهشت ۱۳۲۵

آذربایجان

مدیر :
فتحی خشگینابی
اداره‌نین محلی ستارخان خیابانی

قیمتی ۵۰ دینار

آبونه	ایلیک	۱۳۰	ریال
۶	آیلیق	۶۵	«
۳	«	۳۵	«

بو روزنامه آذربایجان دموقرات فرقه‌سینین اورقانیدیر

نماینده‌لریمیزین ورودی

صونسیز انتظارلاردان صونرا بوگون سه‌ویملی نماینده‌لریمیز تبریزه وارد اولدیلار. آذربایجان خلقی نماینده‌لریمیزین دانیشیقلارینین نتیجه‌سینی صبرسیزلیکله گوزله‌ییب و امید ایده‌ردیلر که بو دانیشیقلار آخرده بوتون ایران خلقینین حقیقی آزادلیغی و تام دموکراسی شرطلاری ایله یاشاماقلاری ایله تمام اولاجاقدیر.

تأسفله آقای قوام‌السلطنه‌نین حسن نیتینه باخمیاراق ارتجاعی سیاستلرین جریانیا و نفوذینا گوره دانیشیقلاردا وقفه ایجاد اولموشدور.

بیزیم نماینده‌لریمیز بو مذاکره‌لردن مثبت نتیجه الده ایتمگه امکان تاپمادیلار.

بیزده استتار سیاستی اولمادیغی ایچون دانیشیقلارین نتیجه‌سی نماینده‌لریمیزه اطلاع ویریله‌جکدیر و ایندی نماینده‌لر اوز گزارشلرینی حاضر ایتمکده‌دیرلر.

آذربایجان خلقی آخرنجی مرحله‌یه کیمی حاضر اولدی که ایران حکومتی ایله گذشته گذیب و ایران خلقینین آزادلیغی اوغروندا امکانی چاتدیقجا صلح یوللاری ایله ایندیکی مسئله‌لر حل اولونسون.

ارتجاع عامللری اوز جرکین و اویدیریجی سیاستلریندن ال چکمه‌یرک دانیشیقلاری دایاندیرماقلا بو ایشین حل اولماسینی بیر اندازه‌یه کیمی چتینلیگه و یا تأخیره سالدیلار که باجاردیقلاری صورتده خلقین آزادلیق نهضتینین قاباغینی السینلار.

بیر مرتجع‌لرین بو کیمی عمللرین فاش ایتمکله بوتون دنیایه ثابت ایده‌جه‌ییک که هله ده ایندیکی دموکراسی دنیاده بیر محدود اقلیت اوز ارتجاعی تمنالریندن ال چکمه‌ییب و خلقین آزادلیغین ایاق آلتینا آلماق ایسته‌ییرلر.

آذربایجان خلقی طهران مرتجع حکومتی‌نین خائنانه عمللرینه باخمیاراق گذشته گذشت ایسته‌ییردی. بو حساس موقعده آذربایجان خلقی اوز دولت و فرقه باشچیسی آقای پیشه‌وریني طهرانا گوندرمگی بوگذشتنی و آذربایجان خلقینین صلحجولیغیندان جانلی بیر دلیلدیر.

اما ارتجاع عامللری بوصلحجو جوابین قانایله ویرمک ایسته‌ییرلر. اونلار ایسته‌ییرلر که آذربایجان خلقینین آزادلیغینی رسمیتله تانیمه‌ییب و بوتونلا بوتون ایران خلقینی ینی‌ده‌ن اسارت منگنه سینده سیخسینلار.

بیر دفعه‌لرله دئمیشیک و یازدیغیمیز کیمی صلح طرفداری ییق، اما آزادلیغیمیزی تهلکه ده گوره‌رسک بیر نفریمیز قالینجا دفاع ائده‌جه‌ییک. آذربایجان خلقی آزادلیغین الده ایتدیگی کیمی ده ساخلاماغا قادردر و اونو ساخلاماغی ابدی اولاراق تضمین ایتمیشدیر.

بالاتر مسئله بوراداد رکه مرتجع‌لر موفقیت الده گتیریب بولانلیق سودان بالیق دوتماسینلار. ایللر بویی اسارت آلتیندا یاشامیش ایران خلقی ده آزاد اولسون.

نماینده‌لریمیزین عقیده‌لری واردر که آقای قوام‌السلطنه شخصا حسن نیت نشان ویرمیشلر.

لندن رادیوسینین اویدیریجی خبری‌نین آقای قوام‌السلطنه طرفیندن تکذیب اولماسی بیزی بو ایشه اینانه‌ییرر.

بونا بیز دانیشیغین قاباغینی کسمه‌ییب و انتظار ایده‌ریک که آذربایجان مسئله‌سی مسالمت یولی ایله حل اولونسون.

لاکن خلقیمیز هر احتماله قارشی اوزونین حاضر اولدیغینی جانلی بیر حقیقت کیمی بوتون دنیایه اثبات ایتمیشدر.

دانیشیقلارین نتیجه‌سی تزلیکله اعلام اولوناجاقدیر.

دونن سه‌ویملی رهبریمیز آقای پیشه‌وری

او بیری نماینده‌لر ایله تبریزه وارد اولدیلار.

مملکت خبرلری

ملی میدانداکی بویوک میتینگ

دونن آخشام ساعت ۵ ده تبریز خلقی طرفیندن ملی میداندا میتینگ تشکیل اولدی. آقای شبستری ملی مجلسین حرمتلی رئیسی میتینگی آچیق اعلان ایده‌رک آقای دکتر جاوده سوز ویردیلر. آقای دکتر جاوید آذربایجانین صلح جو اولدوغنی تاریخ بویی اثبات ایتمیشدر و ترزلیکله اوزونی اداره ایتمکده تبریزه شروطه ده آذربایجان مشروطه‌ده بویوک ایداکارلیقلار گوسترمیشدر. سونرا تذکر ویردیلر که بیز تهلکه‌نیمیزین اولونده فکر ایتمه‌دیک که تهرانا هجوم ایده‌ک بیزده اقتدار اولا اولا بیز آذربایجانیمیزین آزادلیغینی ایستیرک برابر سرحدلریمیزی محکم ایتدیک.

قوام دوزدن نیتلی ادم‌دی بیز صلح جو اولدوغیمیز ایچون نماینده‌لریمیزی گوندردیک. فقط دیمک ایسته‌ییریک که سیاستلرمیزه ملاوت اجازه‌سی ویرمه‌ییر. بیز ایسته‌ییریک که گرک آزادلیغیمیز اولا. قوامین ۷ ماده‌لی اعلامیه‌سی آذربایجان خلقینین ایسته‌دیگی و آزادلیقی تامین ایده‌ردی. ریلی که ایندی مذاکرات قطع اولوب و بیز نماینده‌لریمیزی گوتوره‌ییریک بیزسوزسوز دقیقه کیمی سلاحه صاریلیق لیکر آزادلیغیمیزی حفظ ایده‌جه‌ییک.

سیزده قولمت وار و آزادلیقدان ال چکمک یوخدور و بو ایشده سیزدن خوشنودلوق ساکت لیق گوزله‌ییر.

سونرا قادینلار طرفیندن خانم مغربی و جوانلار طرفیندن آقای صبحی و هیئت دانیلرین نماینده‌سی وآقای چاوشیان کارگرلر طرفیندن دانیشدیلار و طبقه‌لرین آزادلیق ... ایله صحبت ...

رحیم جادنیکو

دلاور قوشون

سیز اونودولمازسینیز!

تولکه بیزه ادم اوباندان بری یایه‌تیزده مردلیک، رشادت و انسان سه‌ومن حقیقی بیر سوومت قوشونو اولدوغونوز مجسم اولوردی.

اونا گوره آذربایجان خلقی حقیقی قاردا شلاریمی سه‌ویمه ایله قبول ایتدی. بیز سیزدن یئنی قهرمان‌سوره‌ی قوشونلاریندان چوق شیئلر اوگرندیک.

بیز سیزین ایران خلقی ایله اولان رفتاریندزدن مردلیکنیزدن او قدر استفاده ایتدیک که هیچ بیر زمان اونودولماجاقسیز.

بویوک متلیتین تربیه‌سیله عمله گلمیش قیزیل اوردو بوتون دنیایه ثابت ایتدی که یگانه مقصدی بشره خدمت ایتمکدر.

او توپراق اوستینده محاربه ایتمه‌ییب بلکه بوتون ملتلرین حقیقی آزادلیغی یولوندا تاریخلرده بئله ایندی‌یه قدر گورولمه‌ین ... چکراق ایتدی.

بو مثلا اثبات اولونموش دی قیزیل اوردو منیانی ابدی لیک فاشیزم خطریندن نجات ویردی.

سوومت قوشونلاری ملتلرین حقیقی آزادلیغینی الده ایتمک ایچون بویوک قربانلار ویرمیشدیر. بو قوشونی اونوتماق اولارمی؟

نتیجه‌ده اینکه بیز آذربایجان خلقی، حتی بوتون دنیا ملتلری و گه‌جک نسل بئله سوومت اوردوسینی همیشه یاد ایدیب اونون قهرمانیغی و انسانپرورلیگی قارشیسیندا منتدار اولاجاق.

بیز دخی تولکه‌میزدن گیدن سویملی سوومت قوشونلارینی همیشه دنیا دوردوقجا یاد ایده‌جه‌ییک.

بیز سوومت قوشونلارینین، سوومت خلقینین، داها دوغروسی بوتون دنیا زحمتکشلرینین سه‌ومگیسی داهی ستالینه منتدار اولوب و اولاجاییق. قلبیمیزده اولان علاقه اوندن محکم و سارسیلمازدر که هیچ بیر زمان مهربان دوستلاریمیز و قارداشلاریمیزدان آیریلماجاق.

آرتیق ایندی بوتون آذربایجان خلقی جوانلار، کیشیلر، قوجالار، قادینلار، گلینلر، قیزلار حتی اوشاقلار بئله سویملی قوناقلاریمیزی یولا سالاراق دییرلر: یاخشی یول ... اوغورلی یول ...

روبین. مختاریان

ایندیکی جوان گله‌جگین کیشی‌سیدر

ملی حکومتین تشکیل تاپدیقدان صونرا آذربایجان دموکرات جوانلار تشکیلاتی داها آرتیق گوجلنیب و داها چوخ اوز اهمیتینه وسعت ویرمیشدر.

آز بیر مدتده فرقه‌میز طرفیندن بو تشکیلاتین احتیاجاتینین تدریجا رفع اولونماسی تشکیلات عضولرینین فعالیت و جدیت میدانینی داها دا گینیشلندردی.

رضاخان سیاستی‌نین اثرینده سوسته‌لمیش میرلرجه جوانلار بو خوش اقبالدان الهام آلیب، آزادلیق و عالی روحلارلا مسلح اولاراق بو تشکیلاتین عضولیگینه تلسدیلر.

بیر نچه گونین عرضینده مین لرجه عضو اولان جوانلار حوزه‌لره بولونوب و هر حوزه معین بیر بلیه‌چی‌نین باشچیلیغی ایله جلبه آپارماغا باشلادی.

تبلیغاتچیلار، آذربایجان ملتینین ان قدیم زمانلاردان قازانمیش شهرتینی، اونون قهرمانلیقلارینی و یا آذربایجان تورکلگینده اولان معدنلر و طبیعی ثروتلری یاد ایدن زمان قارا سیاستلر سایه‌سینده اوز وارلیقیندان خبرسیز اولان مظلوم جوانلار مبهوت بیر حالدا متکرت اید ب و اونلارین هر بیرسی اوز زهنینده عزیز وطنین نه اولدوغونی دوشونوب و اوز دوغما یوردینین گله‌جک پارلاقلیغینی نظرینده مجسم ایتدیره‌رک اونون یولوندا ایاناللا چالشماغی تصمیم دوتدی.

جوانلار تشکیلاتینی آز بیر مدتده اله گتیردیگی موفقیت لرین زرده‌سی آذربایجانین مختلف یئرلرینه یئتیشن کیمی آذربایجانین اصلان جوانلاری تیز بیر صورتده اوز نماینده لرینی مرکزه گوندردیلر که لازم اولان دستور و تعلیماتلار آلیب اوز یئرلرینده تشکیلات قورسونلار.

یعنی ایله بیر تشکیلات که بوگون کی جوانی دوزگون بیر یولیله گله‌جکده حیاتی و ناموسلی بیر کیشی اولماغا هدایت ایدیر.

ایندی آذربایجانین هر نقطه سینده، شهرلرینده یاشکندلرینده دموکرات جوانلار تشکیلاتینین وجودی تمام اهالی ایچون افتخار وشادلیق یارادیر چون اونلار یالنیز...

بقیه‌سی ۳جی صحیفه‌ده

صمد صباحی

سووت فیلملرینین پارلاق موفقیتی

تبریزده بش دایمی کینوتیاترو واردیر که، بو کینوتیاترولاردا دنیانین ان قاباقجیل کینوستودیالارینین سه‌چیلمیش محصوللاری نمایش ایتدیریلیر. عمومیت اعتباریله نمایش ایتدیریلن فیلملرین موفقیتی اولدوقجا آز اولور. آنجاق بوتون دنیا کینوستودیالارینین محصوللاری ایچریسینده سووت کینوستودیالارینین محصوللاری هر زمان تماشاچیلارین نظرینده فرقلنیش و هامونون نظر دقتینی سووت فیلملرینه تیکیلمشدیر.

سووت فیلملری تکجه تبریزده دگیل حتی ایرانین بوتون شهر و قصبه لرینده ده اهالی طرفیندن سئویلمیش و یوکسک قیمتلندیریلمشدیر. بیر چوخ ایران مطبوعاتی صحیفه‌لرینده دونه‌دونه اوخویوروق سووت فیلملرینین موفقیتی اوقدر ایضاح اولونور کی، تماشاچیلار هر زمان سووت فیلملرینی بویوک مراقلا ایزله‌ییر، و نمایش ایتدیریلن سووت فیلملرینده یاخیندان اشتراک ایدیرلر. تبریزده هیچ ایله کینوتیاترو یوخدور کی، سووت فیلملری نمایش ایتدیریلن زمان سالون آغزینا قدر تماشاچیلارلا دولوب موقع‌آلماسین اولسون حتی تماشاچیلارین بیرچوخو دونه‌دونه بیر فیلمه تماشا ایتدیگینی هرزمان سالوندا مشاهده ایتمک اولار.

سووت فیلملرینین تماشاچیلار طرفیندن سئویلیب یوکسک قیمتلندیریلمه‌سی هیچ ده تصادفی حال دگیلدیر. چونکه تماشاچیلار یوکسک صنعتکارلیق نمونه‌لرینی و اثرلرین کیفیتجه یاخشیلیغنی آنجاق سووت فیلملرینده گورور و بیلدیگیله آیریلماز سئویرلر. سووت فیلملرینه باغلانیرلار.

سووت فیلملرینین موضوع، مفکوره، شکل اعتباریله یوکسک کیفیته مالک اولماسی سووتلر اتفاقینداکی کینوتیاترو صنعتی ایله یاناشی قالسیق سووت ادبیاتینده بویوک تاثیرینی تماشاچیلار قارشیسیندا ترنم ایدیر.

تبریز تماشاچیلاری دورت ایلدن بیریدیر که، اونلارجا سووت فیلملرینین موفقیتله نمایش ایتدیریلدیگینی وشاهدی سووت آرتیستلاری طرفیندن یارادیلان مرکب اوبرازلارین تماشاچیلارین قلبینده سیلینمز خاطره‌لر بوراخدیغین شاهدی اولموشلار. تبریزده نمایش ایتدیریلن سووت فیلملرینده سووتلر اتفاقیندا کینو ـ تیاترو صنعتینین هر طرفلی انکشافی اوزینی پارلاقلیقی ایله گوسترمیشدیر.

بوتون سووت فیلملرینده سووت حاکمیتی ایللرینده، پارتیا رژسور، اوپراتور، سیناریست، بسته‌کار و آرتیستلرین صنعت نقطه نظرینجه دنیانین ان قاباقجیل صنعتکارلارینی اوتوب گئچمیش اولدوقلارینی و بویوک کینو صنعتکارلارینین وجوده گلدیگینی آیدینلقی ایله گورمک اولور.

سووت اتفاقیندا کینو ـ تیاترو صنعتینین هر طرفلی انکشافینین ان بویوک جهتلریندن بیری اودور کی، تماشاچیلار سووت فیلملرینین کیفیتجه یاخشیلیغنی و آکتیورلارا بیجیلیقینداکی اوستونلوگو تکجه سووتلر اتفاقینین ان قاباقجیل کینوستودیالاری اولان موسکوا ولنینقراد کینوستودیالارینین محصوللاریندا دگیل، حتی زماننا صنعت اوستونلویونو بوتون مهربان سووتلر عائله‌سینده بیرلشمیش قارداش خلقلرین کینوستودیالارینین یاراتدیغی محصوللاردا دا گورورلر. بوندان آیدین اولور کی، بویوک سووتلر اولکه‌سینده، عرق، دین و ملیتدن آسیلی اولمایاراق بوتون خیردا خلق ملتلرین ده عام، مدنیت و اینجه صنعت ساحه‌سینده هر طرفلی انکشافی ایچون امکان و الویریشلی شرایط یارادلمیشدیر. بونا گوره‌دیر که سووت خلقلرینین ملی مدنیتلری و صنعتلری لاینقطع انکشاف ایده بیلمیشدیر.

سووت فیلملرینین اهمیتی، اهالی طرفیندن سئویلیب موفقیتله قارشولانماسینین اساس سببلری نه‌ده‌دیر؟ نه ایچون خلقیمیز سووت فیلملرینه بویوک اهمیت قایل اولاراق، سووت فیلملرینی باشقا اولکه کینوستودیالارینین محصوللاریندان فرقلندیریر و یوکسک قیمتلیریر.

بونو آیدینلاشدیرماق ایچون تبریزده موفقیت قازانمیش بیرسیرا تاریخی و بدیعی فیلملری و یا مجموعه‌لری اوخوجولارا خاطرلاتماقیمیزده آیدینلاشمیش اولار. تبریزده بویوک شهرت قازانمیش فیلملردن «آلکساندر نه‌وسکی»، «سووروف»، «پطر کبیر»، ساسونلی داوودی «استیپارل زیزه»، «بوغاچوف»، «اودلار تولکه‌سی»، سووتلر اتفاقینین بیرنچه جمهوریت ستودیالارینین محصوللاریدیر.

بو تاریخی فیلملر باشدا حالی جناب روس خلقی اولماقلا برابر سووت عائله‌سینده بیرلشمیش قارداش خلقلرین عظمتلی گئچمیشینی تمثیل ایدن تاریخی سندلر اساسینده چکیلمیش بدیعی جهتجه زنگین کینو اثرلریدیر.

تماشاچیلار بو تاریخی فیلملرده سووت خلقلری اولو بابالارینین اوزون ایللر پادشاهلیق استبدادچیلار علیهینه مبارزه‌لرده وطن خلقلرینین استقلالیت و آزادلقلاری اوغروندا بشیلمز اراده و ایگیتلیکله یاراتدیقلاری قهرمانلیق خارقه‌لرینین جانلی تصویرینی گورور.

«لهنین اوکتیابرده»، «لهنین ۱۹۱۸ نجی ایلده»، «چاپایوف»، «شیرس»، «بوهدان خملنیتسکی»، «کوتوفسکی» کیمی قیمتلی فیلملرده ایسه بویوک روس خلقی باشدا اولماقلا چار حکمرانلیغینین آمانسیز تاپداقلاری آلتیندا ایلنه‌ین خلقلرین «بولشویک‌لر پارتیاسی اطرافینده» بیرلشه‌رک چار مطلقیتی علیهینه مبارزه‌ده علیه‌سینی و جوان سووت دولتینی پارچالاماق نیتینده بولونان اون دورت خارجی امپریالیست دولتلرین علیهینه وطنداش محاربه‌سینین آلاولاری ایچریسینده روسیه فهله و کندلیلرینی متشکل صورتده مبارزه‌یه قالدیروب وطنین استقلالینی و خلقین آزادلیغی اوغروندا قلبی دوگوشلرده، متانتله ووروشان خلق قهرمانلارینین و شرلرینین بویوک معلملری لهنین ـ استالینین رهبرلیگی آلتیندا آلمانیا امپریالیزمین یاهچیسی و یاهلین سوجودنچسو اوردولاری اوزمرنده علیهین الحم ایدیله‌سینده روسیه فهله کندچیلرینین گئچدیکلری شانلی یول افاده اولونور. ایکینجی وطن محاربه‌سی موضوعلاریندان آلینمیش فیلملر، آنجه تماشاچیلار آراسیندا داها بویوک موفقیت قازانمیشدیر چونکه بو فیلملر اجتماعی نقطه نظریجه داها بویوک اهمیته مالکدیر. «چترودا علیه»، «کمال قاسم اوف»، «سه‌واستوپول»، «بلغراد»، «دفنین آرخاسینده»، «سوآلتی قایق ت ـ ۹»، «گوزلمنی» ژاپونیانین مغلوب ایدیلمه‌سی کیمی فیلملر خلقین قلبینده سیلینمز خاطره‌لر بوراخمیشدیر.

بو فیلملر موضوع اعتباریله ۲۰ نجی عصرین حربیچولاری اولان نازی آلمانیاسی علیهینه قهرمان سووت خلقینین دوگوش عملیاتینین پارلاق نتیجه‌لرینی افاده ایدیر. تماشاچیلار بو فیلملرده بشریتین فاشیزم تهلکه‌سیندن آزادایدیلمه‌سی و دنیاده یاشایان صلح‌سور خلقلرین آزاد گه‌جگی اوغروندا نازی آلمانیاسی علیهینه مبارزه‌ده سووت دوگوشچولرینین و سووت آدملارینین مردلیک، جسارت و ایگیتلیگله بشریت تاریخینده مثلی گورونمه‌میش قهرمانلقلارا دوگوشن، وطن و استالین اوغروندا ئولومه سینه گرن قیزیل اوردو قهرمانلارینین ئولمز سیمالارینی گوروب مغلوب ایدیلمز سووت دولتینین گوجونه، قدرت و قوتینه حیدآپاردیرلار.

بو فیلملرده تماشاچی عین زماندا سووت سلاحینین قدرتینی، سووت دوگوشچولرینین حربی مهارته مالک اولدوقلارینی وطن و استالین عشقینه بئیلمز اراده ایله دوگوشلرده سوموجو آلمان فاشیست اوردولارینا وورودوغو سارسیدیجی ضربه‌لرین آغیرلیغینی و قهرمان قیزیل اوردونون قدرت و قوتینی بئیلمزلیگینی اینانلا درک ایدیر.

بو فیلملر تماشاچیلار قارشیسیندا اونا گوره بویوک اهمیت کسب ایدیر کی قهرمان قیزیل اوردو بو محاربه‌ده یالنیز سووت توپراقلارینی ناجنس آلمان فاشیست اوردولاریندان تمیزلمکله کفایتلنمه‌دی.

قیزیل اوردو عین زماندا بوتون قاباقجیل بشریتین عمومی منافعنی مدافعه ایتمک و تهلکه‌سیزلیگی تامین ایتمک آرزوسیله فاشیزمین تام و امامی مغلوبیتینی هرقده یاخا چاتدیردی.

بوتون دنیاده یاشایان صلح‌سور خلقلری فاشیزمین آمانسیز تهلکه‌سیندن ابدی اولاراق خلاص ایتدی. محض بونا گوره‌دیر کی تماشاچیلار فیلملرده قیزیل اوردونون فاشیزمی قدوز اوردولاری اوزمرینه چاتدیغی هر تاریخی غلبه‌نی افتخار حسیله قارشولاییرلار قیزیل اوردو و داهی استالینه توکنمز تشکرلرین اورنا و آلقیش صداسی ایله افاده ایدیرلر.

سووت فیلملرینین انسانی جلب ایدن بویوک خصوصیتلریندن بیریده سووت دوگوشچولرینین و وطن؛ ورلرینین عرق ـ دین و ملیتدن آسیلی اولمایاراق مهربان سووت عائله‌سینده یاشایان ملتلرین قارداشلیق علاقه‌لرینین محکملیگی سووت خلقلری آراسینداکی محکم دوستلوغون سارسیلمازلیغی هامونون بیر غرکیمی عمومی دشمنیمیز اولان نازی آلمانیاسی و ژاپونیا امپریالیزمی علیهینه مبارزه‌ده تمیز پاک محبتله بیر ـ بیرلرینین قابقیندا قالالاری و حربی عملیاتین مشترک بشریه یتیریلمه‌سینده گوستردیکلری صیفلری نتیجه‌سینده‌دور. قیزیل اوردونون بوتون صلح‌سور خلقلره سیله‌دگی انسانیت پرور مناسبتلرین تجسم ایتدیلمه‌سیدیر. سووت فیلملرینین اهمیتی یالنیز مفکوره و صنعت نقطه نظرینجه گئتدیگی و دوغرولوغو ایله کفایتلنمیر.

سووت فیلملری عینی زماندا انسانی وطن و خلقه محبت روحینده تربیه ایتمکده بویوک رول اوینایر. محض بونا گوره‌دیر کی، وطن و خلقیمیزه سونسوز محبت و صداقتی اولان آذربایجانین قاباقجیل اجتماعیاتی سووت فیلملرینه همیشه یاخشیلق و ذوق آلماقلی اوزلرینه وظیفه بیلیرلر.

چونکی اونلار، وطنی و خلقلرینین آزادلیغی اوغروندا باشدا قهرمان روس خلقی اولماقلا سووت خلقلرینین ایکینجی جهان محاربه‌سی دورینده آلمانیا فاشیزمی علیهنه وطن محاربه‌سی آلاولارینین ایچریسینده ایله خارقه‌لر یاراتمشلار کی، اونلارین قهرمانلیغینی گوره‌رک عین هرده مالک اولماق آرزوسیله یاشایرلار.

ملی مختاریتمیزین آزادلیغی اوغروندا آپاردیغیمیز تاریخی مبارزه‌لرده فداکارلیغیمیزین گوستردیکلری قهرمانلیقلار بونا جانلی شاهیددیر.

سووت فیلملری بوندان سونرا دا بیزه وطنه محبت روحینده، تربیه ایتمکده اساسی عاملردن بیری اولاجاق در.

بیزده دوغما و مقدس وطنیمیزی گوز بیه‌گی کیمی محافظه ایدیلمه‌سی ایچون ان یوکسک قهرمانلیق خارقه‌لری گوسترمگی اوزومیزه شرف بیله‌جه‌ییک.

بوگون گنجلیکی آذربایجاندا کینوستودیاسی تشکیل ایدیلیر کی بیزیمده خلقمیزین قهرمانلاری حقینده چکیلن فیلملر تماشاچیلاریمیز نظرینده عینی استقبال و آلقیشلارلا قارشولاناجاق‌در.

مدنیت دوستو اولان خلقمیز سووت کینوصنعتینین داهادا انکشاف ایتمه‌سینی آرزو ایدیب سووت کینو صنعتی اوستادلارینا بویوک موفقیتلر آرزولایریق.

م. اعتماد

قیزیل اوردونون گیدیشی مناسبتیله یاخشی یول

گونلرمین شانلی دیارین ترک ایدیب جانان گیدیر
تودهٔ عشاقی قویموش دیده‌سین گریان گیدیر
بیر بیله جانان ایچون تک من دگیلدیم پای بند
بو سبوتون ایللر دوشوب آردینجا سرگردان گیدیر
گل چیچکله سس گلیر هر بیر طرفدن یاخشی یول
بیر طرفدن‌ده یانیقلی قلبلردن قان گیدیر
بیر طرفدن طاق نصرت باش چکوبدور گوگه‌ره
سس سالوبدر کیم قیزیل اوردو گلون الان گیدیر
بیر طرف ملی مدارس بیر طرفدن ازدحام
بیر طرفدن کرد قارداشلار منظم سان گیدیر
فکر و فوندان مجلس ملی رئیسی نطق ایدیر
بیر طرفدن اوردولار آلقیشلانیر، خندان گیدیر
بیر طرفدن تانقلار، توپلار، زره پوشلار کیچیر
بیر طرفدن هی مسلسلدر گوگه فرمان گیدیر
زینت آلمیشدی آزادلیق پرچمندن سونگولر
دالغالانمیش عرشه سانکه قورخولی طوفان گیدیر
شانلی اوردو ایله‌دی میلرجه خدمت بیزلره
گر گیدیر بو اولکه‌دن اما توزی شادان گیدیر
قوردی آزادلیق اساسین ظلم ایوین ویران ایدیب
بینوالر دردینه چون ایلیوب درمان گیدیر
سو چیخارتدی آلتی پرده ویردی استامیون بیزه
ایندی بو استامیونون عرشه سسی هر آن گیدیر
بیر بیله محبوبه‌نی هرگز اونوتماز اعتماد
چون محبت رشته‌سین الده قویوب عنوان گیدیر

علی اوغلی

کارگرلرین حیاتیندن

سوواریلمیش پولادلار!

-۱۳-

آتام، قاباقدا یازدیغیم کیمی سیگار «تیارتی» ایشلردی.

گئجه‌لر ایو. قاییدیقدان سونرا یورولموش حالدا یئره یخیلیب یئر گئجه سوز دانیشمادان یوخلاردی.

گئجه یورولاندا ایسه‌ده ایو. گلیجگین آتام ایله دعوایه باشلاردی اونون ۷۲ آرخاسیندا لعنت گوندریردی.

آتام اوردادا اولمادیغی ایچون بیر آدام لا دعوا ائده بیلمزدی، منده ده‌کی توک سالاردی. علاجی اونا قالمیشدیر که دینمز، سولمز یاتسین.

بعضی انسانلار واردیر که حیاتین سیخینتی لاریندان قورخوب ولوللرین ابدی بیر فلاکت محکوم بیلمکله آللها شکر ایتمکدن سوای بیر آیری زاد الیرندن گلمز. منیم آتام دا بیس حادثه‌لرین قارشیسیندا ترلیکه تسلیم اولوب و ئوز روحیاتینی تمامیله ایتیرمش و اولدول ان انسانلاردان دیر.

آخردا من ایشلمیگیم یئرده آتاما ایش تاپدیق. آتام ایسه «دولسات» قاراحات، «مشهدی حسین عمو اوغلو»نین لسنینده، سوپورگه‌چیلیک باشلادی.

سونرالار مشهدی حسین اونو اپاردایه تمین ایتدی. و او، سحردن آخشاما کیمی آو زیر زمیسی‌ده اوتوروب خفه یئل ـ کلتک لازم اولاندا ـ اتیه ویرمردی. اونون ایشی آخره کیمی بو جوریلیکه چوخ راحت بیر ایش اولدیغی ایچون من آتامین جهتیندن تمامیله راحت‌لشدیم.

***

منیم ان مهم آرزوم بو ایدی که منده اجتماعی ایشلرده دخالت ایدیم حالده من طهرانین بویوک اجتماعی ایله تانیش اولمامیشدیم. مرکزی کلوبدان هر کس که اکبرآبادا گلیردی من اونلا تانیش اولوردوم. اولجه خیال ائدیردیم که بونلارین حزب‌ده بویوک بیر سمتلاری واردیر. نیجه‌کی بیر تفرن متوج مالیه اداره‌سینده بویوک بیر شغلی اولار.

جمعه گونلری حزبین مرکزی کلوبندا عمومی کنفرانسدا اشتراک ایتمردیم. اورانی یاریمچاق قویوب اکبرآبادا کنفرانس ورمک ایچون حاضر اولاردیم. بو کنفرانسلارین چوخ‌نو من اوزوم ویرمردیم. کنفرانس ورنلر قاباقجا دانیشیقلارین یازیب تبلیغات کمیسیوننا ورملی ایدیلر.

مرکزی کلوبدا جوانلار تشکیلاتی «گله‌جگین گنجلیری» «مردان آینده» آدلی بیر دیوار روزنامه‌سی یازیردیلار. اونون هیئت تحریریه‌سی جوانلار تورازی ایدی. حسن ـ نظری، رضا ـ خیالی، م ـ تبریزلی ـ هرمزجنولی بونو یازماقدا اشتراک ائدیردیلر.

اونون صحیفه‌سینین اوستینده ایری خط ایله یازیلمیشدیر که: جوانلاردا بو روزنامه سیزون‌ در. اونون یازماقیندا بیزه کمک ایدون! من بیز سوزدن استفاده ایدمرک «گریه باخیردی» عنوانیندا فارسجا بیر مقاله یازیب اونا وئردیم. اونلار ایسه اونو چاپ ایتدیلر..

اوندان سونرا اونلار ایله تانیش اولمامیشدان قاباق «یازیق آدام!» عنوانلی فارسی جا آیری مقاله وئردیم که حکایه شکلینده ایدی.

سونرالار جوانلار بیله تانیش اولدیلار، مینولی ایله هاموندان قاباق تانیش اولدیم، سونرا خیالی ایله تانیش اولدیق.

خیالی‌نین یاشی چوق کیچیک در، اما قوق آلاده بیر استعدادا مالکدر اونون شعرلری روزنامه‌لرده انتشار تاپیردی. اونون بویوک بیر صفتی واردیر که دانیشاندا هامونی اختیارسیز اوزینه جلب ایدمردی.

یولداشلاریمیز هاموسی اوتوسه‌وه‌دیلر. «مردان آینده» روزنامه‌سینین ده اساسی مقاله‌لرین او یازاردی.

من حله بیر کس ایله کلوبدا تانیش اولمامیشدان قاباق گئیب اوراندا دوراردیم. جمعه گونلری کنفرانسلاردان استفاده ائدمردیم «داوودی» که بیر تتر کارگر ایدی ئوز شعرلرین اوخوردی. علمو اونو آلقیشلار [illegible].

الزات [illegible] برقیله ایله تریبونین دالیسیا گئیب و بیلرجه‌روشن.

سووت

قیزیل اوردونون آذربایجان خلقینه تأثیری

خلاصکار و قهرمان قیزیل اوردو آذربایجاندان که چوب وطنلرینه گیتدیلر. بونلارین گیتمک لری آذربایجان خلقینی صاف اوره. گلرینده درین تأثیر براخمیشلار.

شهریور حادثه‌سیندن قاباق آلمان فاشیست قولدورلاری مختلف بهانه. لرایله آذربایجانا سوخولوب و بیزیم یاخین و عزیز قونشوموز اولان سووت خلقینین علیهینه زهرلی تبلیغات آپاریر دیلار. بو قولدورلار حیاسیز جاسیا قیزیل اوردو یا یارامز تهمتلر و افترالر وورارق آذربایجان خلقینین سوز. آغاجلارلا اونلاردان اوزاق ساخلا. میشدیلار.

شهریور حادثه‌سی بونلارین اوزلرینی یردیلر گوتوروب حقیقتی آشکار ایتدی قیزیل اوردو آذربایجانا گلدیکدن سونرا آذربایجان خلقی یاخین‌همسایه‌سین نه اندازه‌ده مهربان و صمیمی اولدیغنی گوروب و اونا محبت‌ایله بیر محبت بسلدی.

ایندی بوتون دونیا خلقلاری قیزیل اوردونو احترام و قدردانلیق گوزیله باخیرلار چونکه قیزیل اوردو دونیانی اسارتدن خلاص ایتدی. اوزینی آلمان فاشیست تهلکه‌سی بوروموب و بشریتی قول و اسارت تهدید ایدن زمان قیزیل اوردو و اونون ایگیت دوگ شجاعتلی سیالارینین ایستمدیک هر گونه آغیر وضعیتلره و چتین ایشلره دوزمکله بوتون ملت. لری آزاد ایتدی بونا گوره‌ده شانلی قیزیل اوردو خلاصکار اوردو آدیله آدلاندی اونلار نه اینکه اوز وطن لرین آلمان عسکرلارینین الیندن خلاص ایتدیلر بلکه بوتون یر اوزونده اولان ضعیف دولتلر که استعمار طلب و محافظه‌کارلارین تقاری آلتیندا ازیلیب و فلاکت دوغرو گیدیردیلر آزادیقلارین تأمین ایتدیلر.

اونلارین فداکارلیقلاری نتیجه سینده بوتون ملتلره فرصت وئریلدی

آذربایجانین ملی داستانلاری

م - ع قوسی

آته مهمیز ووردی، بیر بو. کسک یره چیخدی گوردی بیر دومنین اچینده توز گ... گه سونور. آت سالدی اوزو. یه گئدی، گوردی قان تورالی نین آتی اوخلانمش، گوزونین قاباغی باغلانمش، بوزنی قان دورموش بالین قیلینج الینده، قانی سیلیر، یاغینی قووار.

سلجان خاتون بونی بیله گو. رنده اوجه اود دوهدی. بیر ... لوك قاره گیرمش شاهین کیمی کاره آت سالدی، بیر اوجیندن قیرب اوبیری اوجه چیخدی.

قان تورالی ساخدی گوردی بیر گیجه یاغینی قباغینه قاتمش قووار، بیلمه‌دی کیم او سلجان دره سویله‌دی:

سحر سحر یریندن دوران. ات بگیت نه‌بگیت‌سن؟ ... باغلار. گل دستورسیز منیم یاغیمه گیرمه ... بگیت نه بگیت‌سن؟ دستورسیز ... گیرمه ... بیزیم ایلده عیب اولور - مره اماسی ... بگیت نه بگیت‌سن؟

سلجان خاتون سویله‌دی: هی ... قاردا کی قیزیل دوه‌لر گورشگه‌دن دونه‌رلرمی؟ ... کی ... آتلار قولوندن دونر لرمی؟ سوروده‌کی آغجه قویونلار قوردو...ن دونرلرمی؟ ... بگیت سن بگیته قیارلارمی؟ ... یاغینین ...

چی منه، بیر اوجی سنه گئتدیر. قان‌تورالی بیلدی کیم یاغینی باسیب داغیدان سلجان خاتوندیر. یاغینین بیر طرفینه توزی گیردی قلنج ووردی، که یاغین گیدی، یاغی باسیلدی، دشمن سیندی.

سلجان خاتون قان تورالی‌نی آت آردینه آلدی چیخدی گیتدی... قان‌تورالی فکر ایله‌دی کیم: سلجان خاتون! یادام ... ده ... الا گوزلی قزی گلیبی ... هر یری ... سن اورادا دورارسن، دیمه‌رسن، قان‌تورالی زبون ولدی، آت آردینه آلدیم چیخدیم. - گوزوم

دولدی گوگلم گیتدی، اولدیرمه‌یم سنی.

سلجان خاتون بونی بیلجک دیر: یاد‌بگیت! نه ایچون تیز سه‌ودین تیز اوساندین؟ قوات اوعلی قوات. قادرالله بیلر من سنه. موتسم یارم ایمه ...

قان‌تورالی دیر: یوخ آیته گرك اولدیرم.

قز احدی دیر: مره قوات اوغلی قوات‌ایلدی کیم منی‌ایلدو. ورمن گل اوخله قیلنجله ووروشاق.

آتین قوودی بیر یوکسك یره چیخدی، ایکی اوخ چکاردی ... میرین چکدی یره آتدی، دیر: بگیت سن اوخینی آت. قان‌تورالی دیر: بیزلرده قیزلرین یولی اولدر، اول سن آت.

وطن دیلی

ایکنجی کتاب

ابتدائی کلاسلار ایچون

نشر اولندی

عمده ساتیلان یری معارف مطبعه‌سی ش ۷۱ ۳۰۱

دقت!

آذربایجان دموکرات فرقه سنین مرکزی کمیته سینین تبلیغات شعبه‌سینده خلقین استفاده‌سی ایچون بیر کتابخانه تأسیس اولماقدادر.

حرمتلی فرقه عضولریندن علاقه مند اولانلاردان خواهش اولینور که اوز هدیه لرینی تبلیغات کمیسونینا اهدا ایدیب رسید آلسینلار. هدیه ویره‌نلرین آدلاری روزنامه‌ده درج اولیناجاقدر.

مرکزی تبلیغات شعبه‌سی

اعلان

مراغه شیرخورشید دواخانه سی ایچون بیر نفر دواساز آشاغیدا یازیلان شرطلر اوزره استخدام اولونور:

۱- دیپلوم تصدیقی اولا

۲- نظام وظیفه خدمتین قورتارمیش اولا

۳- ملی داد گاهلاردان حسن سابقه تصدیقی اولا

داوطلبلر اوز تقاضالارینی، آدرسلرینی و هانسی دواخانه‌ده ایشلمه گین آچیق صورتده معین ایتمکله مراغه شیرو خورشیدسرخ جمعیتینه گوندرملیدر. ش۷۰

مراغه شیرخورشید جمعیتین رئیسی آذربادگان

که اوزمشروع حق‌لرینی اله گتیریب آزاد و خوشبخت یاشاسینلار دورت ایلدن بری آذربایجان خلقی ایله الس دوتموش قیزیل عسکرلار چوق احترامله یولا سالینیلار ویله‌لیکه اوزون مدتلر قیزیل اوردونین آذربایجاندا اولماسینی الده بهانه ایدیب و مین جوره اساس‌سیز شایعه‌لر بوراخان بیوش بی غازلار ایندی اوز اشتباهلا ... آپاردیلار.

بیز باشقا ملتلر کیمی عمر. میزدن صونوته قدر قیزیل اوردویا متدارق. بوایب اگر اونلار بیزدن آیریلیرسا بیزیم اوره گیمز اونلار ایله در بیز هیچ وقت اونلارین یا. خشیلقلارین یاددان چیخارتمایب و اونلارین آدینی احتراملا آذربایجان تاریخینده ثبت ایده‌جکیک

کوردلر

اوهانس هوانسیان

ترجمه ایده‌نی مظفر درفشی

• داستان •

...گورور سودان چیخوب قهرمان مامه اوستوندن هله ده سو دامجیلایور سینه سینه باسوب گوزه‌ل زرقولی یوکسلیر یوزوندن صداقتلی نور

§§

گله رکن هاسو یاساری النی زرقولینی باشینا چکوب سویلیور «آه هاسو... زرقولینی قارا تللری، باشگیلن زینه‌یه نه‌چوخ بنزه‌یور»

§§§§

لبعله هاسو سویلیور: بس نه؟ هاسونین، زینه‌نین اوغلیدر زرقو گرگدور آتایا بنزه‌یه اوغل ... یوخ! بومنظوریله سویله‌میردی‌او!

§§§

آخ هاسو او زمان نه غافل ایدون مامه توز یولداشون آلدالدی سنی بوتون عادتلری رسمی اونودوب زینه‌دن اوتری او سالدی سنی

§§§§

نه اقس و وروور چیبوقا هاسو اونون فکر قوشی اوچور کچیب: ...کنده انیشدیلر داغدان او گونلر چارداغدا هر بری مشغول‌ایدی ایشه

§§§§

دارایور رزقونین تو کلرین زینه هاسو فکر ایدیری ... بیرده عقلنا بو زمان قاپودان شدتله مامه گیردی تیتره‌یرکن کیندن غضبدن

§§§§

سویلدی خبرون واردورمی هاسو؟ نه کنده گلوب دولت ژاندارمی ویرگی ایسته‌یوری بیرده دوباره بو تحمیله سویله انسان دوزه‌رمی؟

§§§§

من ویرگی ویرمه‌رم او کیمی ایته بیر ایلده ایکنجی دفعه اولارق من ظلمه‌دوزمه‌دیم ویرگی ویرمه‌یم وطندن اگرچه دوشمه‌م قاچاق

§§§

خاطرلایور هاسو... گورور یخیلدی ژاندارما مامه‌نین خنجری ایله سیلدی خنجری‌نی قانینی مامه بو عمل گوردی هاسونی دیله:

§§§

آخ مامه ئولدوردون شاهین ژاندارمین قاچاق اولدون داخی‌ایلدن وطندن مامه دونوب باخوب زینه‌یه. دیه‌دی سلامت یاشایون خدا حافظ من

§§§

فکرلرینی، کارگرلرین طرفیندن گوروتلی آلقیشلارلا اوز فکامی ... و عین زماندا اجتماعی و سیاسی شعرلرینی اوخوردی. اقرانتدی هامو سعوه‌دی. او شعرلرینی چوخونی خلقین اصرارینا گوره اوچ - دورت دفعه تکرار ایتمگه مجبور اولاردی. اقرت خلق شاعری در و اونا گوره‌ده بوتون کارگرلر اونا سه ویرلر.

دکتر مهندس کیانوری فوق العاده حرارتلی بیر سوزنده نطق‌ایده. ردی. هامو بو جوانا قولاق آساردی. او اوز نطقینده گوندلیك سیاستین یارمسینده منطقی بیر وجهیله استدلال ایده‌ردی...

داد آفرین که سوادسیز و کیچیك یاشلی بیر کارگر ایدی - آذربایجان دیلینده یازدیغی قطعه شعرلرین اوخوردی. هامو اونو آلقیشلاردی و مرکزی کمیته عضولری ایله او شعرلرین قورتاردیقدان سونرا اونلارلا ال وئرمه‌دیلر...

آیا بوجور بیر محیطدا تاثیش اولماق انساندا نه کیمی تأثیرلر ایده بیلر؟

ذهن‌سیزدر که تیمداولونمه‌ش و افرادی حالدا یاشیان بیر انسان بوجور گئتیش بیر محیطین تأثیری آلتیندا قرار دوتاجاقدر.

یالدز، منده متاثر اولوردیم. گوروردیم که بورادا انسانا، انسانلیغا. احترام قویوب ویریرلر!

گوروردیم که بو محیطده انسانی تحقیر ایتمه‌یرلر؛ گوروردیم که بورادا هیچ کس هیچ‌کسه بویوك لك ساتمیر و هامو بیر بیرینه «یولداش» خطاب ایدیر...

من آقای «باقری» جوانلار تشکیلاتینین حوزه‌سینده جوانلار ایچون دانیشاندا حیرته دوروب تجربه‌نین کارلیندان قولاق آسیردیم. او بشریتین اولیه دورندن دانیشیب و سایه‌نین تکاملی‌نی، کاپیتالیزمین، امپریالیزمین و اونون مقابل نقطه‌سینده واقع اولان مسلك و رژیم لرین نه اولدیغینی جوانلارا دی‌یردی.

فرانسه انقلابینی‌اونلارا شرح وئریردی. اوشاقلار ایسه سوز آتب‌لازمی سواللار ایدیردیلر.

من حس ایدیردیم که بورادا کی تبلیغات. اکبر آباد کلوبندا کی تبلیغات دان تماما دیگیشیکدر. بونا گورده منده بویوك بیر علاقه یارانیردی.

بیر مدت بوجور کئچدی. گئدیکدن سونرا جوانلار ایله یاخیندان تانیش اولدیم. منیم ان مهم مقصدیم بو ایدی که فارسی دیلینده یازدیغیم «عشق و محاربه» و «جنگل و دریا خاطره‌لریمی» نشر ایتمگه امکان تاپیم. آخر نیجه یاددا‌شت لاری من کنده ازلی خاطره‌لریمین اساسلاری اوزرنده ادبی بیر طرزایله یازمیشدیم. بونلار نتیجه ایندی درجه‌ده گوزه گلر، اما

او وقت اونلاری من «بر دسته نرد» حساب ایدیردم. تولستوی‌ون «دیریلیك یولی» کتابیندان ایتدیکم ترجمه‌لاری «مردان آینده» ... روزنامه‌یه وئریردیم، بیله‌لیکله موفق‌اولدیم که منده جوانلار ... نین حوزه‌لرینده اشتراك ایدیم. حتا پیشنهاد ایتدیم که وروزنامه ایکی دیلده یازیلسین: فارسی و آذربایجان دیلی. اونلاردا قبول ایتدیلر. ایکی ستونی آذربایجان دیلینده یازیاردی.

بیر مدت کئچدی. من یالنیز کهنه تشکیلاتلاردان گیرله بیردم. کارخانه‌ن اینبگی چیچاغین حزبه گئدیردم.

اکبر آباد کلوبندا ایسه اشتراك ایدیردیم. حوزه حاسابخش ایچون کیچیك کنفرانسلار یازیردیم جمعه گونلری اوخویوردی. کیچه‌لر کارگرلر ایله جیبلده حوزه تشکیل وئریردیك.

بیر نفر کارگرلرین وار ایدی که هر دفعه حوزه‌ده «۵۳ نفر» کاپیتا لعتراض ایدیردی، اودی‌یردی، که منده زندانا قالیشدیم. ۱۲ ایل زنداندا قالیب یازیرا اکلامیشدیم... ایچون منم آدیمی بلرمیلار! دی یردی - فیزشیردی. اما ... سنتیمدن بله معلوم اولوردی که بو جبه دوشموش سیاسی قاتیله گورمیوق. آیری عادی بیر ایت رکوره زندانه دوشموشدیر. و هر حالدا اونون آدینین یازلماغی آقای «بزرگ علوی» «۵۳ نفر» کتابنی یازالی ... ایدی.

بیر مصره‌دن چاپ‌ییرملی احمدبیگ‌کوه

مصرین فاجعه‌سی

قدیم مدنیت اؤلکه‌سی اولان مصر که، بوگون اؤزونون گوزل و قیمتلی منبعلریله انگلستانین مولکلرینی بزه‌ییر، بونا باخمایاراق بیر پارلاق تاریخه مالک اولان اؤلکه‌نین ایندی گریه قالماسی و اهالی‌سینین یوخسول وضعیتی قالاردا آجیناجاقلی بیر تأثیر بوراخیر. آخیر زامانلاردا منتشر اولونان سندلر بو اؤلکه‌نین فاجعه‌لی وضعیتینی بیر داها خاطرلادیر. مصرده نشر اولونان «المقدم» روزنامه‌سی بو سندلری افشاء ایده‌رک، مصر اهالی‌سینین حیاتینی بوجور تصویر ایدیر: «آمار گوستریر که، مصر اهالی‌سینین آزی یوزده بئشی یوخسوللوغون لاپ سون درجه‌سینه چاتدیریلمیشدیر. اورادا ائله فردی گیر او قدر آزدیر که، اونلار ایلیه بیلیرلر او عایدات ایله اؤزلرینین یئمک، پالتار و حفظ الصحه اولان احتیاجلارینی رفع ایتسینلر.

مصرین کندلرینده ۱۲ میلیونا یاخین کندلی یاشاییر که، بونلار ایشلییر و حفظ الصحه ضد اولان کثیف داخمالاردا حیات سورورلر. اهالی‌نین حفظ الصحه‌سی خصوصیندا هیچ بیر دوشونجه‌سی یوخدور. اونلار ایچدیکلری سویو چیرکلی و کثافتلی ارخلاردان گوتورورلر، عینی زاماندا همین کثیف ارخلاردا ده اؤزلرینی و ولتلارینی یویورلار. باخمایاراق ۷۵ شهر و قصبه‌لری تصفیه اولونموش سودان استفاده ایدیرلر، لاکین شهرلرین یوزده دوخسانیندا لوله‌کشلیک یوخدور.»

بوهمان مصردیر که، هله نئچه مین ایل بوندان قاباق اورادا اولان لوله‌کشلیک و سووارما اصوللاری بئیین مکملیگی ایندیکی مهندسلری حیرتده قویوب.

قدیم ادبیات اؤلکه‌سی اولان مصرده ایندی اهالی‌نین یوزده دوخسانی ایسه گوز آغیریسی مرضینه مبتلادیر.

بو اؤلکه‌نین پایتختی اولان قاهره شهرینین مرکزی خیابانلاریندا‌کی گوزل مخصوصی عمارتلر، عالی مهمانخانالار، اوروپا اصولینداکی بانکلر و تجارتخانه‌لر کیمی جاه‌جلال ایله برابر شهرلی اهالی‌نین چوخ حصه‌سینین یاری‌ـ‌چوپلی و چیرکین حیاتیندا، آیاق یالین، یاریم آجیق حشرات کیمی یاشاماسی خارجدن بئله وارد اولان بیر اجنبی بؤیوک حیرتده قویور.

آمارین گوستردیگینه گؤره، مصر دولتینین مرضخانه و حفظ الصحه‌سی ایچون آیریلان بودجه‌دن هر نفرین معالجه‌سیندن اؤترو ۳۹، پیاستر (هر پیاستر بیر ریال میزانیندادیر) دوشور که بو دا انگلستاندا همین مقصد ایچون هر نفره خرجلنن میزاندان ۱۷ دفعه آزدیر. بونا باخمایاراق صحیه مسئله‌سی وطنی‌خدمت ایچون حاکم فرقه چوخ مقدارلا پروغرام و تبلیغات ایرالی سوروب، لاکین هله ده بو مسئله‌نین حلی تماماً ممکن اولمامیشدیر.

مصر مطبوعاتیندا منتشر اولونان صریح رقملر و نمونه‌لر آنجاق ده بیر پرده‌نین بیر کنارینی آچیب شهرین چوخ حصه‌سینی تشکیل ایدن مسکنلر و محتاج خلقلرین حیات و معیشتینی آیدینجاسینا گوستریر.

نجف فخرالدینی

گله‌جک جوانلاریندیر

باغلارین و گلزارلارین گوزللیگی گللر و چیچکلرین سبب اولدوغو کیمی وطنده جوانلارین وجودیله زینتلنیر. بو جهتدن هر بیر اؤلکه مبارز جوانلارین وجودیله فخر ایدیر. بیر اؤلکه‌نین ایچریسینده یاشایان عموم خلق او اؤلکه‌نین ملتینی تشکیل ویریرلر. بو جمعیت بیر چوخ عائله‌لردن وجوده گلیر که، جوانلاردا اولارین ایچریسینده اعضالار. بو مبارز اوغلانلار آنا وطنین مهربان قوجاغیندا بوی بوسه تاپیر، اؤزلرینی گوجلندیریب وطن اوغروندا خدمت ایتمگه حاضرلاییرلار.

هر بیر والده اولدوغو کیمی بوگونکی دنیا عالمینده جوانلار داها بیر بؤیوک اهمیت و قیمته مالکدیرلر. چونکه گله‌جک جوانلارینیندیر و جوانلارین وجودی اولدوقجا قیمتلی‌دیر. دیمک اولار که حقیقی مقدراتی جوانلارین الی ایله حل اولوب داها دوغروسی خلقیمیزین سعادته دوغرو گئتمه‌سی اولارین فعالیتینه علاقه‌داردیر.

وطنین مبارز و قهرمان اوغلانلاردان چوخ بؤیوک وظیفه‌لرینی یرینه یئتیرمه‌سینده توقعی وار و اونلاردان چوخ بؤیوک انتظارلاری واردیر.

بو جهتدن لردن بیری وطنی دشمندن قورومالدیر که هر بیر جوان اونی بیر مقدس وظیفه بیلمه‌لیدیر. بیری ده خلقین سعادته دوغرو گئتمه‌سینه سبب اولمالیدیر یعنی خلقی موهومات و سوادسیزلیق علیهینه مبارزه‌یه وادار ایتمک جوانلارین وظیفه‌سی حساب اولور و هر بیر مبارز جوان اؤز وطنینین استقلالیتی گوز بیگی کیمی قورویوب و اونون آزادلیغی یولوندا مبارزه آپاردیغی کیمی خلقین سعادتینی تامین ایتمگی ده اؤزونه وظیفه بیلملیدیر. سوادلی و تربیه گورموش بیر جوان هیچ وقت موهوماتچی اولماز لاکن گرک اؤز گؤرلرینده اؤزی کیمی ایتمگه چالیشسین چونکه موهوماتچی اولان اؤلکه مجبوردیر دایما گئریده قالسین و خلق همیشه استعمارچیلارا قول اولماغا مجبوردورلار. نتیجه‌ده ۴۰۰ میلیون نفوسی اولان هندوستان بو گون کیمی لازم قدر مدنیته یاخینلاشا بیلمه‌ییب و ایندیه کیمی استعمارچیلارین قاباغیندا باش اگمک مجبور اولوبدور. البته مبارز جوان حقیقی بو کیمی ایشلره دوچار اولماسینا هیچ بیر صورتده حاضر اولماز بلکه اونونلا یورولماز مبارزه آپارار. بیز جوانلار اؤز قدر و قیمتیمیزی آنجاق اولدوغوموز و اؤز وجودیمیز جامعه‌ده اولدوغوموز کیمی گوسترملی‌ییک بونا گؤره ده اؤز پارلاق گله‌جگیمیزه امیدوار اولوب وطنه قارشی لازمی قدر خدمت ایتمگی اؤزوموزه ایچون وظیفه حساب ایدیب و اونون قارشیسیندا هر بیر جانبازلیغا حاضر اولمالیییق. قوی وطن بیزیمله ترقی‌یه دوغرو گئتسین و بیزیم فعالیتیمیز نتیجه‌سینده ترقی و مدنیتین سون درجه‌سینه یئتیشسین و بیزده خلقیمیزی و اؤلکه‌میزی مدنیتی سایه‌سینده متمدن اؤلکه‌لرین مبارز و قهرمان اوغلانلاریندان اسکیک اولمیاق.

یاشاسین مبارز جوانلار و اونلارین پارلاق گله‌جگی!

ایندیکی جوان گله‌جگین کیشی‌سیدیر

اول صفحه‌دن قالان

لر که آذربایجان قهرمان ملتینین اراده‌سیله طلوع ایتمیش آزادلیق گونشی، فاشیزمین مزدورلاری اولان خائن مرتجعلر سلطه‌سیله توره‌نمیش ظلمت و قارانلیغی اطرافلاری اولاراق [illegible] ایدی. آزادلیق جوانلار آلدیلار که بو اشاغی زمانلار اؤز طبیعی استعدادلاریندان استفاده ایدیب، گله‌جکده داها آزادلیق شرایط‌ده بیر اجتماعدا یاشاسینلار.

آذربایجان دموکرات جوانلار تشکیلاتی آز مدتده یوزلرجه جوانلاری تربیت ایدیب و اونلاری ملی حکومتیمیزین اساسی قسمتلرینده خدمت ایتمک ایچون قرار ویردی. مثلا پست، تلگراف، مدرسه‌سینده اوخویان شاگردلرین چوخی جوانلار تشکیلاتینین عضولریندندیر.

امریکا مدرسه‌سی و دبیرستان مدرسه‌سینده اولان شاگردلرین بیر چوخی تشکیلات طرفیندن فعال عضولر معرفی اولونوبلار، هابئله آذربایجان ملی رادیو استاسیونیندا جوانلار تشکیلاتینین فعال عضولری مهم پستلارا مالک دورلر.

جوانلار تشکیلاتینین مرکزی کمیته‌سینین ان گوزل موفقیتلریندن بیری سوادسیزلیق ایله مبارزه ایتمک تصمیمی و اونی اجرا ایتمه‌سیدیر. مینلرجه کیچیک اوشاقلار ارتجاعین شوم نقشه‌لرینین نتیجه‌سینده تولید اولونموش اقتصادی وضعیتین پیس‌لیگیندن اؤز کیچیک سن‌لرینده مدرسه‌دن محروم و کارخانالارین کثیف هواسیندا بیر پارچا چورک قازانماقدان اؤترو سحردن آخشامه‌دک مشقت چکیردیلر و یا کوچه‌لرده سیگار و سو ساتماقلا مشغول ایدیلر. بونلاردا هر بیری آذربایجانلی‌نین اوره‌گینده بؤیوک بیر عقده‌سی تولید ایدیردیلر. مخصوصا جوانلار تشکیلاتی گنج اجتماعیاتین تربیه‌سی عهده‌سینه آلدیغی ایچون، او بو موضوعدان حدسیز متأثر اولوردی. بونا گؤره جوانلار تشکیلاتینین مرکزی کمیته‌سی اؤز سوادسیز قارداشلارینی سوادسیزلیق بلاسیندان خلاص ایتمک ایچون سوادلی یولداشلاردان استفاده ایدیب، درس کلاسلاری تشکیل ویردی، تا سوادسیز عضولر او کلاسلاردا حاضر اولوب آنا دیلینده یازیق و اوخوماغی اؤیرنسینلر.

آذربایجان دموکرات جوانلار تشکیلاتی دموکرات فرقه‌سینین رهبرلیگی آلتیندا آذربایجان جوانلارینا تربیه ویرمک و اونلار پارلاق بیر گله‌جک یتورمتمک ایچون بؤیوک نقشه‌لر نظرده دوتوبدور و اؤز مقصدینه یئتیشمکدن اؤترو لازم اولان امکانلاردان هیچ بیر شیئی اسیرگه‌میر.

آذربایجان دموکرات جوانلارینین یوکسک مقصودی بودور که هر بیر وطنپرست و ناموسلو آذربایجانلی‌نین مستقبلا حرکت ایتمه‌سی مقدس بیر وظیفه‌دیر چونکه اؤلکه‌میزین گله‌جک اجتماعی بوگونکی جوانلاردان تشکیل تاپاجاقدیر.

مملکت خبرلری

اول صفحه‌دن قالان

یولوندا قلعه اولانلارینی و مدافعه‌یه حاضر اولدوقلارینی دئدیلر.

کرد خلقی‌نین نماینده‌سی آقای ذبیح‌الله کردلرین آذربایجان خلقیله برلیکده آزادلیقدان مدافعه ایتمگه حاضر اولدوقلارینی سؤیله‌دیلر.

آقای میر رحیم ولائی شهر کمیته‌سی طرفیندن آذربایجان آزادلیغی ارتجاع قارشیسیندا مدافعه ایتمگی سؤیله‌دیلر.

آخرده قطعنامه اوخونوب تصویب اولوندی.

اقتصاد وزیرلیگیندن

۱ـ اکبر مرده محسن پاشازاده و حاجی علی‌اکبر کاروانسراسیندا عمده ساتیش ایچون مغازه دایر اولوب که اورادا قند قره و تاجرلره احتکاری جنس عمده مقداردا ساتیش اولور.

۲ شنبه گونی ۲۱/۳/۲۵ دن قندین کیلوسیندا ۲ ریال ساری شکرین کیلوسیندا ۲ ریال سیلان چایینین کیلوسیندا ۴۰ ریال تخت جمشید چایینین کیلوسیندا ۳۰ ریال شکسته درجه ۱ داخله چایینین کیلوسیندا ۴۰ ریال تنزل ویرلدی.

۴ همان گوندن قماشلارین قیمتینده تومنه سرفرازدان تومنه ۲ ریاله کیمی تنزل ویرلدی.

آذربایجان ملتینین ایسته‌گی

ایران خلقینین آزادلیغیدیر

آذربایجانین اسارت زنجیریندن قورتولموش خلقی‌نین تهرانا اولونان تلگرافلاریندان آیدین اولور که، آذربایجان خلقی یالنیز آذربایجانین آزادلیغی یولوندا یاریم اتمه‌ییر بلکه بوتون ایراندا یاشایان مظلوملاری استبدادین دهشتلی چنگلیندن نجات ویرمک و ایراندا تام معناسیله بیر آزادلیق زمینه‌سی فراهم‌لاماسینی طلب ایدیر. آذربایجانین عراقلی و تهران خلقی اوزون مدتلردن بری ارتجاعه قارشی مبارزه آپاراراق استعمار دلاللاری و فاشیست فکرلی مردار عنصرلرین الیندن اؤز غصب اولونموش حقلرینی و آزادلیغینی آلدی [illegible] سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، علمی و ادبی ساحه‌لرده، دنیاده‌کی مترقی ملتلر ایله باش‌باشا اولاراق بؤیوک آددیملار آتماغا گئتمکده‌دیر. آذربایجان خلقی ۱۳۲۰ نین شهریورندن بو طرفه، بئش ایل یالانجی مشروطه و دموکراسی دوره‌سینده مینلرجه تهرانا تلگرافلار ایدیب اؤز حقلرینی طلب ایدیردیلر. تهران دا ایسه استعمار سیاستینین قولدور قره نوکرلری بو سسلره جواب ویرمک ایسته‌میه‌رک، اینگیلیس ایل‌لیک رضاخانین او شوم و منحوس دیکتاتورلیق دوره‌سینی یئنی‌دن حیاته کئچیرمک‌دن اؤتری بیزه حقیقی و آزادلیغی ویرمک ایسته‌میردیلر. خائن فکرلی آدملار آذربایجان خلقینین دموکراتیک حرکتینی حقه‌لب یئنی‌دن طلبکار بیر حکومت سازلاماق ایسته‌ییردیلر. آذربایجانین رشید اوغلانلاری او کیمی خائن عنصرلرین تحمیلیندن بوتون تجربه اؤز [illegible] ایله اونلاردان غصب اولونان حقینی و آزادلیغی شهامتله گئری آلیب اونلارین خانجاسینا بیزیم حقیمیزده ایتدیکلری فکرلری یاراتیب چکدیکلری نقشه‌لری اؤز سلاحینی گوجیله داغیتدی.

ایندی ایسه آذربایجان خلقی اؤز ایسته‌گی و ایده‌آللارینا گؤره سایر مظلوم و محکوم ملتلره نمونه ویریجی بیر صورتده دموکراتیک بیر ملی حکومت یاراتدی. آذربایجانین هر بیر قطعه‌سی و هر بیر ساحه‌سینده یئنی حیات دوغولموش، آزادلیغی ایسه آلمیش خلقیمیز بؤیوک بیر سوینج و چوخ شوق ایله فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی، علمی، مدنی ساحه‌لرده انکشاف و ترقی‌یه دوغرو گئتمکده‌دیر. ایندی بو قال و سسه آلدیغی آزادلیغی متمم گؤز بیه‌گی کیمی حفظ ایتمک و اونون موجودیتینی ایله عزم ایتمیشدیر.

بیزیم ملی دزدلارمیزی اسارت زنجیریله باغلامیب استثمار ایتمک ایسته‌ینلری غضبه گلمیش آصلانلار کیمی حتی دیشیمیزله دیرناغیمیزلا پارچالایاجاییق. مقدس آنا یوردو بیزین قیبلارای ابدی اولاراق اونلارین اؤزونه باغلامیش و او قیبلارین کئچیگینده قهرمانلار دوروشدورو. ارتجاع جاناورلاری و استبداد روحلو جلادلار بیر داها آذربایجانا تسلط تاپا بیلمز تا او یوله یئنی‌دن بیزی فلاکتلی حالا سالسینلار. او آرزولارینی توپراق آلتیندا آپاراجاقلار. اونلار یاخشی آنلامالیدیرلار که بیر داها بیزیم باشیمیزا بؤیوک کیچیب چکدرمیه‌جکلر ـ یوموروقلا سلاحا ـ سلاحلا جواب ویره‌جه‌ییک. بیز همیشه شرافتلی اؤلومی ذلتله یاشاماغا ترجیح ویریب بیز قانلی جانلی [illegible]ماق. بیزیم اراده‌میز سارسیلماز و محکم بیر داغ کیمی‌دیر.

بیز آذربایجان خلقی حاضیر اول بیر تک سرباز کیمی آزادلیغیمیز و مختاریتیمیز یولوندا فداکارلیقلا و [illegible] چوخ اولدن حاضر اولموشوق. ایلک اولدن آزادلیق آغاجی آذربایجاندان گویه‌ریب تهران و همدانلاریمیزین قانیله سووارلمیشدیر. ایندی ایسه بو آغاجین ریشه‌سی داها دا محکملشمیشدیر و بو آغاجین کولگه‌سینده [illegible] میلیون آذربایجان خلقی [illegible] و آسوده بیر حیاتلا یاشاماقدادیر. بو تازه و طراوتلی آزادلیق آغاجیندا حیات گوری و حق فکرلر ایله یاشاملارا امان ویرمه‌جه‌ییک. آذربایجان خلقی ایله عصرلردن باباللارینین وطنینده توکولن شهید قارداشلارینین مقدس قانلاری ایله سووارلمیش و آغاجین آلتیندا [illegible] میلیون آذربایجان اولادی یاشادیقدا، ایرانین هر طرفینده یاشایان مظلوم ایرانلی قارداشلاریمیزدا آسوده و مدنی بیر حیات سورمگه باشلامالیدیرلار.

دنیا دوردوقجا یاشاسین، وار اولسون آزادلیغی سئوه‌ن و حفظ ایدن وجدانلی انسانلار!

ع. فاطمی

اداره‌میزه مکتوب

آشاغی‌داکی مکتوبی ۱۱ یاشلی محسن ـ چشم آذر اداره‌میزه گوندریب اونون درج اولماسینی خواهش ایتمیشدیر. بو کیچیک مکتوب خلقیمیزین دوشونجه و ملی شعورینین بؤیوک بیر نمونه‌سی اولا بیلر. ایندی حتی کیچیک اوشاقلار بئله آزادلیغین نه اولدوغونی دوشونوب و آزادلیغی سئویرلر.

منه آزادلیق ویردی!

بیزیم اوده‌کی رادیو برق گلمیردی. اونا گوره من تبریز دانیشان مواقع خیابانا گئتدیم. یولده آدملار تبریز رادیوسینی قولاق آسماق ایچون اورایا توپلانیب انتظار چکیردیلر.

تبریز رادیوسی دانیشدی.

آذربایجان سرودینی چالدیلار، هامو بوسه دقتله قولاق آسیردی. منده کیچیک اولدوغوم ایله بیلیک قولاق ویردیم. اولداشیم سوردی منه دئدی:

ـ [illegible] که تبریز منه دئمانی ویردی؟ من دوشوندیگیم کیمی اونا دئدیم:

ـ [illegible] تبریز ـ منه آزادلیق ویردی. دوغرودان دا من اؤز آتا دیلیمله اوخوماغا باشلادیغیم گوندن و اؤز آتا دیلیمله رادیو تبریزدن دانیشیلانلاری ایشیدنده دوشونوروم که ـ تبریز ـ منه آزادلیق ویریبدیر.

محسن ـ چشم آذر

آذربایجانین سایر نقطه‌لرینده مکتبلرین امتحانی

آذربایجانین تبریزدن باشقا سایر نقطه‌لرینده مدرسه‌لرین درس پروغرامی قورتارماسینا گؤره معارف وزیرلیگی طرفیندن ویریلن دستوره گؤره خردادین ۱۵ ینده مدرسه‌لرین امتحانلارینا باشلاناجاقدیر.

سوویتلی نماینده‌لریمیزی پیشواز ایله‌نلردن ایکی منظره

آذربایجان مطبعه‌سی